

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 26P/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723210685
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8723210685.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. deti: A. B., nar. XX. XX. XXXX, A. B., nar. XX. XX. XXXX a A. B., nar. XX. XX. XXXX, všetky trvale bytom C., D. XXX/XX, všetky zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, deti rodičov – matky: E. B., F. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C., D. XXX/XX, otca: H. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C., D. XXX/XX, toho času I. X, sídlisko J., H. X, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na zníženie výživného zamietam.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ, otec maloletých podal dňa 09. 08. 2023 na tunajší súd návrh, ktorým požiadal o zníženie výživného na svoje deti, mal. A., nar. XX. XX. XXXX, mal. A., nar. XX. XX. XXXX, mal. A., nar. XX. XX. XXXX, a súčasne aj o zrušenie vyživovacej povinnosti voči synovi K.. Nakoľko syn K., voči ktorému sa otec domáhal zníženia vyživovacej povinnosti, je už plnoletý, súd návrh vo vzťahu k nemu vylúčil na samostatné konanie, ktoré je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 28Pc/6/2023.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 5P/109/2020 - 49 zo dňa 23. 03. 2021 súd určil výživné na vtedy všetky mal. deti, a to po 80 eur mesačne na mal. K., mal. A., mal. A. a na mal. Stelu 50 eur mesačne, pričom v čase rozhodovania o výške výživného pracovala v spol. Tesca Slovakia, s. r. o. a dosahoval príjem v sume 580 eur mesačne, z ktorého súd vychádzal. Po rozhodnutí súdu, v apríli 2021 s ním vtedajší zamestnávateľ nepredĺžil pracovnú zmluvu a v apríli 2021 bol zo zamestnania prepustený. Od toho času nemá stabilnú prácu. Toho času je nezamestnaný a nie je ani poberateľom dávky v hmotnej núdzi. Pracuje len príležitostne, brigádnicky, pretože vzhľadom na jeho vek sa mu práca na dlhší pracovný úväzok hľadá ťažšie. Mal za to, že došlo k výrazným zmenám jeho pomerov a tiež aj pomerov na strane matky maloletých, preto žiadal o zníženie výživného, tak aby platil výživné v celkovej sume 110,40 eur.

3. Matka maloletých sa k podanému návrhu nevyjadřila.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnili navrhovateľ, matka a kolízny opatrovník maloletých detí.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, výsluchom matky, výsluchom kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi najmä, návrhom otca, rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/109/2020 - 49 z 23. 03. 2021, potvrdením ÚPSVaR Kežmarok o neevidovaní

navrhovateľa v evidencii uchádzačov o zamestnanie zo 07. 08. 2023, rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5P/53/2021 z 15. 02. 2022, odpoveďou ÚPSVaR Kežmarok o evidenciách navrhovateľa v evidencii uchádzačov o zamestnanie z 26. 10. 2023, správou ÚPSVaR Kežmarok z prešetrenia pomerov z 20. 11. 2023, odpoveďami na lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov SR, registri Sociálnej poisťovne, obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. KK-5P/53/2021 a sp. zn. 5P/109/2020.

6. Navrhovateľ vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že na podanom návrhu trvá. Na všetky 3 maloleté deti je momentálne schopný platiť celkovo 150 eur. Ďalej uviedol, že 2 mesiace nemá žiaden príjem a ešte 2 mesiace mať príjem nebude, a to zo zdravotných dôvodov (mal narazené rebrá), pretože lekár mu 2 mesiace neodporúča pracovať. Inak pracuje brigádnicke, kde si vie zarobiť cca 20.000 Kč (814 eur) mesačne. Vykonáva pomocné výkopové práce. Za ubytovanie platí 210 Kč (8,60 eur) za noc, na stravu minie 150 eur mesačne, cestovné výdavky sú 20 eur mesačne. Na lieky od bolesti má výdavky 20 eur mesačne. Na ošatenie, obuv minie 50 eur mesačne. Na výživné platí 300 eur mesačne (v tejto sume je aj výživné na syna K. v sume 80 eur mesačne). Má dlh v zdravotnej poisťovni, preto teraz platí 84 eur mesačne + 50 eur splátka dlhu. Aj dnes uhradil zdravotnej poisťovni 104 eur, teda uhradila to jeho priateľka. Okrem výživného deťom žiadnou sumou neprispieva, ani na Vianoce, sviatky. Deti nenavštevuje, pretože má zakázané k nim chodiť a nechce mať zbytočné problémy. S deťmi by chcel byť aspoň v telefonickom kontakte.

7. Matka vo svojej výpovedi na pojednávaní s podaným návrhom nesúhlasila a žiadala ho v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodný. Uviedla, že otec platí iba výživné určené súdom, inou sumou na výživu detí neprispieva a všetky výdavky detí hradí výlučne ona. Za bývanie platí 198 eur mesačne, v čom je zahrnutá elektrina, voda, plyn, 37 eur mesačne platí za internet. Syn K., ktorý má zdravotné problémy, a o ktorého sa stará, užíva lieky v sume 28 eur mesačne a 12 eur mesačne platí za lieky pre seba. Strava pre celú rodinu vychádza na 300 eur mesačne, pričom robí časté nákupy v Poľsku, aby niečo ušetrila. Spláca dva úvery z manželstva, jeden po 80 eur, druhý po 180 eur mesačne. Úvery boli zobrať na autá a vodičské preukazy pre synov. Pokiaľ idem o výdavky maloletých dcér, tak najstaršia dcéra študuje na strednej škole. Chodí do Ľubice, mesačne jej dobíja cestovný preukaz za 15 eur. Neužíva žiadne lieky, je zdravá. Dostáva vreckové po 10 eur na týždeň, z ktorého si kupuje desiatu. V škole si varia, chodí na potravinársku školu. Na oblečenie a obuv pre dcéru A. má výdavky cca. 50 eur mesačne. Na stravu potrebuje 70 eur mesačne. Dcéra si chce urobiť aj maturitu. Dobíja jej kredit po 10 eur mesačne. Dcéra Sára navštevuje základnú školu v Kežmarku. Nechodí na obedy v škole, stravuje sa doma, ako aj ďalšia dcéra A.. Nenavštevuje žiaden krúžok. Na oblečenie a obuv platí po 50 eur mesačne, na stravu 70 eur mesačne. Na školské potreby pre dcéru má mesačne výdavky okolo 10 eur mesačne. Aj mal. A. dobíja kredit po 10 eur mesačne. Zdravotný stav A. je dobrý. Dcéra A. navštevuje taktiež základnú školu v Kežmarku. Nechodí na obedy v škole. Za učebnicu zaplatila 25 eur, inak na školské potreby potrebuje po 10 eur mesačne. Na stravu 70 eur mesačne, oblečenie a obuv 50 eur mesačne. Navštevovala tanečný krúžok, ale odhlásila ju, lebo už nechcela chodiť. Taktiež jej dobíja kredit po 10 eur mesačne. Je zdravá. Za obe dievčatá zaplatila 30 eur titulom ZRPŠ. Za anglický jazyk A. zaplatila 25 eur, A. tiež 25 eur. Na hygienu a kozmetiku pre tri dievčatá má zvýšené výdavky, cca 50 eur mesačne. Má ešte ďalšie deti, ktorým zabezpečuje starostlivosť. Syn K., ktorého zrušenia vyživovacej povinnosti sa navrhovateľ domáha, trpí autizmom. Vekom sa jeho správanie zhoršuje, Nedá sa mu vysvetliť, že nemôže mať všetko, čo chce. Syn sa dožaduje niektorých vecí, ktoré keď nedostane, je agresívny. K. je toho času hospitalizovaný na psychiatrii v Levoči, nakoľko sa mu opäť zhoršil zdravotný stav a doma bol nezvládnuteľný. Keď je doma, chodí s ním každý deň ráno do potravín. Denne ju to vyjde na 5 – 6 eur. Inak by dostal amok. Iba pre neho si musí odložiť 50 eur mesačne na nákup v potravinách. Primár psychiatrického oddelenia ju upozornil, že jeho zdravotný stav sa bude vekom zhoršovať. Vzhľadom na zdravotný stav syna K., ona je poberateľkou opatrovateľského príspevku na jeho opatrovanie. Poberala opatrovateľský príspevok vo výške cca. 679 eur mesačne, avšak keď dosiahol K. 18 rokov, znížili jej opatrovateľský príspevok na 579 eur mesačne. Poberá rodinné prídavky vo výške 180 eur mesačne. Bývalý manžel hradí výživné vo výške 300 eur mesačne. Celkový jej príjem je vo výške 1 059 eur mesačne. Vo vzťahu k synovi K. podala žiadosť o priznanie invalidného dôchodku. Doposiaľ mu invalidný dôchodok nebol priznaný. Syn nebol zatiaľ ani u posudkového lekára. Každý mesiac kontaktuje pracovníčku Sociálnej poisťovne, telefonovala jej aj dnes, pričom jej oznámila, že posudkový lekár už dostal nejaké lekárske správy, avšak je nedostatok lekárov, preto musia čakať. Deti sa v súčasnej dobe s otcom nekontaktujú a ani nechcú kontaktovať. Vzhľadom na vyššie uvedené, zákonnú vyživovaciu povinnosť rodičov voči deťom, žiadala návrh zamietnuť.

8. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi uviedol, že s podaným návrhom nesúhlasí a žiadal ho zamietnuť. Otec si aktuálne plní vyživovaciu povinnosť, ale nad rámec výživného deťom neprispieva, ani žiadnym iným spôsobom sa nepodieľa na výchove a starostlivosti o deti. Preto navrhol návrh otca zamietnuť, pretože zníženie výživného by bolo v neprospech maloletých detí.

9. Podľa správy ÚPSVaR KK o prešetrení rodinných pomerov zo dňa 20. 11. 2023, matka s maloletými deťmi žije v murovanom dome v radovej zástavbe. Matka je poberateľkou opatrovateľského príspevku v sume 579 eur na syna K., ktorý je autista a rodinných prídavkov na maloleté deti v sume 180 eur mesačne. Mal. dcéra A. je študentkou 2. ročníka SOŠ v Kežmarku, odbor potravinárska výroba. Mal. dcéry A. a A. sú žiačkami ZŠ Nižná brána. Matka zabezpečuje všetky výdavky spojené s chodom domácnosti, stravou, oblečením hygienickými potrebami, školskými pomôckami. Otec žije v Českej republike, na výživu mal. detí prispieva pravidelne v zmysle súdneho rozhodnutia, nad rámec súdom určeného výživného deťom žiadnou sumou neprispieva. S deťmi sa žiadnym spôsobom nekontaktuje. Návrh na zníženie výživného nie je v záujme mal. detí, preto je potrebné ho zamietnuť.

10. Podľa lustrácie v registri Sociálnej poisťovne SR navrhovateľ toho času nemá žiadneho zamestnávateľa a taktiež mu nie sú vyplácané žiadne dávky.

11. Podľa oznámenia ÚPSVaR KK- oddelenie sprostredkovania práce, zo dňa 26. 10. 2023, navrhovateľ nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Posledná evidencia u navrhovateľa bola v období od 09. 04. 2021 do 01. 11. 2022 vrátane.

12. Podľa Potvrzení o prechodném ubytování, navrhovateľ má zaistené ubytovanie od 10. 05. 2021 do neurčita, na dvojlôžkovej izbe so spolubývajúcim. Cena pobytu je 210 Kč/noc, a to vrátane DPH. Aktuálne má navrhovateľ pobyt hradený firmou. Po dobu pobytu je komunálny odpad hradený v rámci nájmu.

13. Podľa správy Sociálnej poisťovne zo dňa 21. 07. 2023 bola matka maloletých vo veci žiadosti o invalidný dôchodok pre syna K., vyzvaná o doplnenie odborných lekárskeho nálezov, a to fotokópií pedagogickopsychologických vyšetrení zo školy.

14. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 5P/109/2020 - 49 bolo manželstvo účastníkov rozvedené, maloleté deti pochádzajúce z manželstva K., A., A. a A. zverené do osobnej starostlivosti matky, styk otca s maloletými deťmi upravený nebol. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých celkovou sumou výživného 300 eur mesačne do 20. dňa v mesiaci matke od právoplatnosti rozsudku o rozvoze. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.04.2021.

15. Rozsudkom zo dňa 15. 02. 2022, sp. zn. 5P/53/2021 bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného, ktorý podal dňa 19. 04. 2021. Predmetný návrh odôvodnil ukončením pracovného pomeru ku dňu 31. 03. 2021. Súd v bode 22. rozsudku okrem iného uviedol, že samotná strata zamestnania v krátkom časovom úseku po rozhodnutí súdu, ktoréuložilo povinnej osobe platiť výživné bez skúmania dôvodov straty zamestnania, využitia podpory štátnych sociálnych dávok, preukázania aktívneho hľadania si práce, automaticky nie je dôvodom na zníženie výživného pre maloleté deti. Je povinnosťou navrhovateľa preukázať, že na jeho strane došlo k tak výraznej zmene pomerov, ktorá má za následok zmenu súdneho rozhodnutia spočívajúcu v znížení výživného na maloletých. V danom prípade navrhovateľ súdu nepreukázal, že na jeho strane došlo k tak výraznej zmene pomerov, pretože okrem návrhu, ktorý odôvodňoval ukončením pracovného pomeru, nič iné súdu neuviedol. Zároveň vo svojom návrhu neuviedol aktuálny príjem, pretože aj po strate zamestnania a zaevidovaní sa v evidencii uchádzačov o zamestnanie, má nezamestnaný nárok na štátne sociálne dávky a v prípade splnenia zákonných podmienok aj na podporu v nezamestnanosti. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 08. 04. 2022.

16. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej Zákon o rodine), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- úroveň starostlivosti o dieťa,
- bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Predmetom tohto konania bol nárok otca na zníženie výživného pre maloleté deti A., A. a A., a to na sumu 150 eur mesačne na všetky 3 mal. dcéry, ktorú upresnil vo svojej výpovedi na pojednávaní.

Otec podaný návrh odôvodňoval najmä tým, že v apríli 2021 bol z práce prepustený, toho času je nezamestnaný, nepoberá dávku v hmotnej núdzi. Nemá stály, stabilný príjem, pracuje len brigádnicky a vzhľadom na vek má sťažené podmienky nájsť si trvalé zamestnanie.

19. Súd poukazuje na skutočnosť, že povinnosťou súdu rozhodujúceho o zmene rozhodnutia je vždy skúmať zmenu pomerov, ktorá nastala medzi účastníkmi od posledného rozhodnutia. Zmenou pomerov v zmysle ustálenej súdnej praxe súdov je i plynutie času (v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti), pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Ďalej zmenou je i trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa a pod. Zároveň však súdu v žiadnom prípade neprislúcha hodnotiť, či pôvodne určené výživné bolo primerané, lebo v takomto prípade by dochádzalo k neprípustnej reparácii, už právoplatného rozhodnutia.

20. Pre správne určenie rozsahu vyživovacej povinnosti je dôležité vyhodnotenie zákonných kritérií, a to sú schopnosti a možnosti, majetkové pomery oboch rodičov, ich životná úroveň, osobná starostlivosť o dieťa a vyhodnotenie miery osobnej starostlivosti, vyhodnotenie výdajov rodičov, zhodnotenie oprávnenosti týchto výdajov. Pri povinnom rodičovi vyhodnotí jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, prípadne aj otázku jeho možného zárobku, ak sa vzdá výhodnejšieho zamestnania alebo majetkové prospechu, prípadne, ak berie na seba povinný rodič neoprávnené riziká. Taktiež osobnú starostlivosť matky a tieto plnenia nemateriálnej povahy je potrebné pričítať matke na plnenie vyživovacej povinnosti a premietnuť ich do pomeru, v akom by sa rodičia mali podieľať na úhrade výdajov maloletých, ktoré sú oprávnenými.

21. Pri hodnotení výdajov maloletého dieťaťa je potrebné zhodnotiť jeho potreby ako potreby základné, potom potreby, ktoré súvisia s aktivitami, záujmami, potrebami vyššieho vzdelania. Pri každých výdajoch maloletých detí, alebo oprávnených osôb je potrebné mať za to, že základné náklady, ktoré súvisia s ošatením, obuvou, hygienickými potrebami, nákupom drogerie a kozmetiky, nemusia byť exaktne preukázané. Tie sú teda považované za nejaké základné nevyhnutné.

22. Naposledy bolo výživné otca upravené rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 23. 03. 2021, č. k. 5P/109/2020 - 49, ktorým bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí celkovo sumou 300 eur mesačne, a to a výživu maloletého K. B., nar. XX. XX. XXXX sumou 80 eur mesačne, maloletej A. B., nar. XX. XX. XXXX sumou 80 eur mesačne, maloletej A. B., nar. XX. XX. XXXX sumou 80 eur mesačne a maloletej A. B., nar. XX. XX. XXXX sumou 60 eur mesačne, a to vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd pri určení výživného postupoval v zmysle ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko otec maloletých v tom čase pracoval s príjmom cca. 600 eur mesačne.

23. Ďalším rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 15. 02. 2023, sp. zn. 5P/53/2022 bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného, nakoľko otec podľa názoru súdu nepreukázal zmenu pomerov na jeho strane.

24. Ďalej súd mal za preukázané, že maloleté toho času nie sú schopné samé sa živiť, pretože ešte študujú, nemajú žiaden príjem. Súd zdôrazňuje, že vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu majú rodičia (matka i otec), pričom platí, že súd individuálne skúma možnosti, schopnosti a majetkové pomery, životnú úroveň, počet a výšku iných vyživovacích povinností každého z rodičov, plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa a starostlivosťou o dieťa a starostlivosťou o domácnosť, ktorej členom je dieťa.

25. Súd tak opätovne skúmal osobné a majetkové pomery oboch rodičov. Maloleté dcéry boli zverení do osobnej starostlivosti matky, s ktorou žijú v spoločnej domácnosti, pričom otec v súčasnej dobe nežije v spoločnej domácnosti, teda osobnú starostlivosť tak výlučne zabezpečuje matka. Príjem matky je momentálne pozostáva z opatrovateľského príspevku v sume 579 eur, rodinných prídavkov v sume 180 eur mesačne a výživného v sume 300 eur mesačne. Matka sa zároveň stará o syna – autistu, preto sa nemôže zamestnať. Mesačné náklady na bývanie sú v sume 198 eur, internet 37 eur mesačne. Kredit na telefón pre mal. dcéry 30 eur mesačne. Spláca 2 úvery v sume 80 eur a 180 eur. Maloletým dcérou hradí výdavky do školy 20 eur mesačne, cestovné 15 eur, učebnice a ZRPŠ na začiatku roka 80 eur. Platí stravu pre celú rodinu 300 eur. Potom má bežné výdavky spojené s hygienickými potrebami, ošatením, obuvou pre celú rodinu.

26. Pokiaľ ide o príjem otca, tento bol do 31. 03. 2021 zamestnaný v spol. TESCA SLOVAKIA s. r. o. s príjmom cca. 600 eur mesačne. Dňom 31. 03. 2021 bol pracovným pomer na dobu určitú ukončený (tieto skutočnosti mal súd preukázané zo spisu sp. zn. 5P/53/2021). V súčasnosti je otec nezamestnaný, nepoberá žiadnu dávku v hmotnej núdzi, avšak sám uviedol, že od jari do konca jesene pracuje brigádnicky s mesačným zárobkom cca. 820 eur mesačne. Momentálne má zdravotné problémy, nakoľko mal narazené rebrá a dva mesiace už nepracuje, pričom lekár mu neodporučil pracovať ďalšie dva mesiace. Tento jeho zdravotný stav však nie je trvalý a súčasne v konaní pod sp. zn. 28Pc/6/2023 otec uviedol, že okrem úrazu nemá žiadne vážne zdravotné problémy, ktoré by mu bránili pracovať. Teda otec nemá také vážne zdravotné problémy, ktoré by mu bránili pracovať. Taktiež uviedol, že od marca do októbra relatívne prácu má, a aj v zime sa mu nejaká prítrafi. Ďalším dôvodom preukazujúcim skutočnosť, že otec maloletých detí pracuje a je schopný dosahovať príjem, je skutočnosť uvedená v potvrdení o prechodnom ubytovaní, kde je uvedené, že aktuálne je pobyt pre otca hradený firmou. Konkrétna firma síce uvedená nie je, no úhrada ubytovania pre zamestnancov predstavuje benefit od firmy pre zamestnanca, ktorý u nich vykonáva nejakú prácu. Preto je ťažko pochopiteľné, aby len tak nejaká firma platila ubytovanie cudziemu človeku, od ktorého nemá nejaký prospech či protihodnotu. Zároveň tento výdavok má tak firma a nie otec. Z toho mal súd za preukázané, že otec bol v období od straty zamestnania doposiaľ, schopný dosahovať príjem v sume 800 – 820 eur mesačne, pričom z tohto príjmu by mal byť schopný časť peňazí si odložiť, tak aby mohol preklenúť obdobie s nižším príjmom alebo bez príjmu. Súd mal tiež za preukázané, že otec nebol bez príjmu, keďže dosahoval príjem z brigádnickej činnosti. Súčasne dlh otca zdravotnom poistení, ktorý si spôsobil sám svojím nezodpovedným konaním a neplatením, nemôže byť na ťarchu maloletých detí. Súdu nedá nespomenúť, že otec už raz z totožných dôvodov (strata zamestnania) podal návrh na zníženie výživného pre mal. deti, konanie sa viedlo na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/53/2021 a návrh otca bol zamietnutý. V odôvodnení rozsudku súd okrem iného uviedol, že samotná strata zamestnania v krátkom časovom úseku po rozhodnutí súdu, ktoré uložilo povinnej osobe platiť výživné bez skúmania dôvodov straty zamestnania, využitia podpory štátnych sociálnych dávok, preukázania aktívneho hľadania si práce, automaticky nie je dôvodom na zníženie výživného pre maloleté deti. Je povinnosťou navrhovateľa preukázať, že na jeho strane došlo k tak výraznej zmene pomerov, ktorá má za následok zmenu súdneho rozhodnutia spočívajúcu v znížení výživného na maloletých detí, čo v danom prípade otec nesplnil. Okrem toho u najstaršej dcéry ako aj najmladšej dcéry došlo na ich strane nástupu na vyšší stupeň vzdelania, v prípade staršej dcéry na strednú školu, v prípade najmladšej na druhý stupeň základnej školy, teda na ich strane došlo k zmene pomerov, čo by odôvodňovalo zvýšenie výživného na mal. dcéry.

27. Zároveň otec sa s deťmi vôbec nestretáva vôbec. S deťmi nie je ani v telefonickom kontakte. Deťom nad rámec súdom určeného výživného žiadnou sumou neprispieva, a to ani na Vianoce či sviatky detí. Ako milujúci rodič by mal vyvinúť maximálnu snahu k tomu, aby svojim deťom mohol poskytovať primerané výživné zodpovedajúce ich potrebám, pokiaľ s ním nežije v spoločnej domácnosti a osobne sa o neho nestará. Súd poukazuje na to, že cieľom výživného je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že pred potreby rodiča kladie zákon potreby dieťaťa, preto každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu. Zároveň výživné je prednostná pohľadávka a cieľom výživného je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že pred potreby rodiča kladie zákon potreby dieťaťa, preto každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na svoje potreby, vrátane jeho dlhov.

28. Taktiež súd poukazuje na skutočnosť, že základné náklady, ktoré súvisia s ošatením, obuvou, hygienickými potrebami, nákupom drogerie a kozmetiky, nemusia byť exaktne preukázané. Tie sú teda považované za nejaké základné nevyhnutné. Rovnako súd prihliadol aj na to, že osobnú starostlivosť maloletým zabezpečuje výlučne matka, nakoľko otec sa s deťmi nestretáva a teda osobnú starostlivosť matky a tieto plnenia nemateriálnej povahy pripočítal matke na plnenie vyživovacej povinnosti. Otec si neplní ani súdom určenú vyživovaciu povinnosť, pretože deťom je vyplácané náhradné výživné, pričom za roky, kým nemal žiadne zdravotné problémy, pracoval dokonca v zahraničí, nemal v starostlivosti svojich potomkov, sa nesnažil zmeniť a súčasne zlepšiť svoju finančnú situáciu vo vzťahu k maloletým deťom.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k názoru, že návrh otca na zníženie výživného je nedôvodný, nakoľko otec v zmysle § 78 ods. 1 zákona o rodine nepreukázal u neho zmenu pomerov, na základe ktorých možno meniť súdne rozhodnutia. Súd návrh v celom rozsahu zamietol. Naopak súd mal

za preukázané, že otec brigádnicke pracuje, má príjem v sume 820 eur mesačne, z ktorého je schopný platiť výživné a v prípade straty príjmu si aj sporiť, nakoľko nemá nevyhnutné výdavky v takejto sume.

30. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.